

Geachte raad, geacht college,

Mijn naam is Doeko Pinxt en sinds ruim één jaar ben ik directeur van de Bibliotheek Veluwezoom en Cultuurbedrijf RIQQ. Ongeveer 25% van de inwoners van de gemeente Rheden is lid van de bibliotheek. Naast leden bereiken we veel bezoekers, zowel bij de bibliotheek als bij de activiteiten van RIQQ. Onze 7 locaties bereiken gezamenlijk ongeveer 25.000 bezoekers per maand. Het afgelopen jaar hebben 6.500 bezoekers genoten van optredens bij de Pinkenberg en Kasteel Middachten. Daarnaast bereiken we met onze activiteiten op het gebied van leesbevordering, mediawijsheid en cultuur álle basisschoolleerlingen in ons werkgebied. En we ondersteunen jaarlijks meer dan 20 amateurkunstverenigingen. We hebben een grote achterban en een enorm bereik. Onze activiteiten maken dagelijks het verschil in het leven van anderen, en ik ben daar trots op. Kinderen groeien kansrijk op, mensen ontwikkelen zich, leren de taal, verbeteren hun digitale vaardigheden, uiten zich via kunst en cultuur en hebben plezier in het leven door deel te nemen aan (amateur)kunst of door het bezoeken van een voorstelling. Tijdens de vieringen van 450 jaar Rheden hebben we het belang van cultuur goed kunnen zien.

In het coalitieakkoord staat dat onze bibliotheekvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen in stand gehouden worden en dat de coalitie het cultuuraanbod in Rheden wil vergroten. Daar is een belangrijke rol weggelegd voor de bibliotheek en Cultuurbedrijf RIQQ. Ik ben daar uiteraard blij mee. Maar ik moet helaas constateren dat het niet realistisch is om - onder de huidige subsidievoorwaarden en het huidige subsidiebeleid - de voorzieningen waar mijn organisaties verantwoordelijk voor zijn volledig in stand te houden.

We weten allemaal dat er sinds 2022 iets bijzonders aan de hand is. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn kosten extreem gestegen. Om die reden hebben gemeenten sinds 2023 van het rijk [structurele inflatiecompensatie ontvangen](#), onder meer om maatschappelijke organisaties te compenseren. Die middelen hebben wij helaas [\(nog\) niet ontvangen](#). En die compensatie hebben wij wél nodig. Om niet in koopkracht achteruit te gaan en om te kunnen blijven doen wat we doen.

In de gemeente Rheden is daarnaast iets anders aan de hand. Al meer dan tien jaar indexeert de gemeente de subsidie van haar maatschappelijke partners niet of nauwelijks. Om die reden (naast bezuinigingen) is de bibliotheek in Rheden er in de afgelopen 10 jaar circa 30% in koopkracht op achteruit gegaan. Ik heb u daar cijfers over opgestuurd. In heel Nederland is er bezuinigd op bibliotheken. Het verklaart waarom er nu nadrukkelijk gesproken wordt over de noodzaak om [opnieuw te investeren in bibliotheken](#). Ook bij Cultuurbedrijf RIQQ zien we ook een groot koopkrachtverlies. In tien jaar tijd hebben beide organisaties fors moeten ingrijpen. In 2024 hanteert de gemeente Rheden - als enige gemeente van Gelderland - een indexatie van 0%. De nullijn. Hierdoor nemen de tekorten verder toe, want ook in 2024 stijgen de kosten verder.

Wij behoren tot de basisvoorzieningen van de gemeente Rheden. Dat zien we graag in woord, en vooral in daad, terug. Hoewel ik een groot voorstander ben van meer investeren in cultuur en bibliotheken, vraag ik niet zo zeer om meer geld voor de bibliotheek of voor RIQQ. Ik wil er alleen niet jaarlijks in koopkracht op achteruitgaan. Ik vraag daarom om een reële inflatiecompensatie om het gat dat sinds 2022 is ontstaan,

inspreektekst 24 oktober 2023

structureel te dichten. En om reële indexatie van de gemeentelijke subsidie voor de toekomst. Op die manier kunnen we blijven doen wat we doen, vanuit een gezonde bedrijfsvoering. En als dat niet kan, dan is het tijd om, met respect voor de gemeentelijke financiële situatie, met elkaar het gesprek te voeren over wat wij jaarlijks minder gaan doen. Te beginnen vanaf 2024.

Moeten we stoppen met (cultuur)educatie op de scholen of minder werken aan het bevorderen van leesplezier bij kinderen? Kunnen we af met minder bibliotheeklocaties en, zo ja, welke moeten we dan sluiten of deels sluiten? Moeten we mensen die moeite hebben met lezen en schrijven of digitaal niet vaardig zijn, nog wel ondersteunen? Gaan we openluchttheater de Pinkenberg niet meer gebruiken, of stoppen we met de ondersteuning van amateurkunstorganisaties? Het gaat er dan om, om met u, als partner, gezamenlijk, keuzes te maken.

Zoals eerder gezegd ben ik er trots op dat wij met onze activiteiten dagelijks het verschil maken in het leven van anderen. Dat circa 25% van de inwoners van de gemeente Rheden lid is van de bibliotheek en dat ons bereik qua cultuur en bibliotheek nog veel groter is. Graag houd ik samen met u onze voorzieningen voor de inwoners van Rheden volledig in stand. Ik hoop op uw ondersteuning te mogen rekenen.

Hartelijke groet,

Doeko Pinxt
Directeur-bestuurder
De Bibliotheek Veluwezoom en Cultuurbedrijf RIQQ